

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu a jeho postavení v systému správního soudnictví

Autor: Renata Papežová

Autor posudku: JUDr. Milan Podhrázký, Ph.D.

1. Zadání a cíl práce:

Téma, které si autorka ve spolupráci se svým vedoucím pro posuzovanou diplomovou práci zvolila, je třeba ocenit jak pro jeho originalitu (postavení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu doposud v odborné literatuře příliš pozornost věnována není), tak pro svůj význam. Přestože soudní tělesa (obecně), jejichž úkolem je sjednocování rozhodovací činnosti nejvyšších soudů, mnohdy zcela zásadním způsobem formují judikaturu soudů na mnoho let a často (troufám si tvrdit) nepřehlédnutelným způsobem též dotvářejí samotný právní řád, je jejich význam podceňován. Judikatorní odklony nejvyšších soudů, kterým je v dané práci určitý prostor taktéž věnován, pak představují další zásadní téma, jehož význam do budoucna jistě klesat nebude, spíše naopak. Již z důvodů výše uvedených je třeba zadání práce i její cíl [spočívající slovy autorky (s. 3) v „*komplexním odborném náhledu na institut rozšířeného senátu*“] velmi přivítat. S ohledem na výše uvedené mám za to, že zadání i cíle práce nepochybně odpovídají požadavkům na daný druh práce kladeným.

2. Obsahové zpracování práce (včetně systematického uspořádání, proporcionality a práce s právní úpravou, odbornou literaturou a judikaturou):

Posuzovaná diplomová práce se vedle svého úvodu, závěru, cizojazyčného „Resümee“ a seznamu použitých pramenů, člení na 4 samostatné kapitoly, které jsou dále podrobněji strukturovány. Po obecnějším popisu správního soudnictví v historické a srovnávací perspektivě (kapitola 2, str. 4 – 20) následuje část věnovaná Nejvyššímu správnímu soudu jako vrcholnému soudnímu orgánu správního soudnictví (kapitola 3, str. 21 – 37). Samostatnou pozornost pak autorka věnuje obecným teoretickým východiskům řešení judikatorních konfliktů (kapitola 4, str. 38 – 43) a konečně i samotnému rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu (kapitola 5, str. 44 – 75).

Strukturu práce zvolenou autorkou lze považovat za logickou, nejde se nicméně ubránit dojmu, že v řadě ohledů (co se týče struktury i samotného obsahu) autorka neodolala pokušení „odbíhat“ od samotného „jádra“ tématu. Místy tak práce může navozovat dojem spíše nepříliš konzistentního textu na téma „některé aktuální otázky správního soudnictví“. Výše uvedené nic neubírá na zajímavosti a čtivosti uvedených pasáží. Nejsm si však zcela jist, zda se samotným tématem souvisí například otázka personálního obsazování Nejvyššího správního soudu, jíž se autorka detailně zabývá v samostatné kapitole (str. 49 a násl.); obdobných příkladů lze nalézt vícero. Mám za to, že ve vztahu k samotnému tématu by se práce obešla i bez historicko-srovnávacího pohledu, a to zvláště v situaci, kdy se tyto pasáže práce samotné problematice rozšířených senátů (a sjednocování judikatury) příliš nevěnují.

V rámci hodnocení obsahu posuzované práce je třeba ocenit, že se autorka nezalekla otázek, které vyžadují komplexnější právní přístup (správní právo, ústavní právo, evropské právo atd.), včetně odpovídajících úvah teoreticko-právních, které by vždy měly být součástí kvalitní diplomové práce. Mám-li samotnému obsahu něco vycítat, u některých částí textu je velmi patrné, že autorka myšlenkově přejímá celé pasáže některých pramenů včetně vysoce odborné terminologie (byť s řádným odkazem na

příslušný pramen, tedy vědecky korektně), což na druhé straně velmi kontrastuje s některými jinými pasážemi textu (např. přejímání textu Memoranda o výběru kandidátů na soudce pro Nejvyšší správní soud). Je velká škoda, že v místech, kde autorka sama identifikovala určitou zajímavou právní otázku, ke které by se dalo odpovídajícím způsobem vyjádřit, své vlastní závěry uvádí jen ve velmi strohé a zjednodušující podobě [např. odpověď na otázku, zda je rozšířený senát „revoluční“ či „konzervativní“ těleso (str. 74) či závěry k personálnímu doplňování Nejvyššího správního soudu (str. 53)].

Z hlediska práce s prameny autorka podle mého názoru prokázala dostatečnou schopnost pracovat s odbornými texty a v nezanedbatelné míře i se soudní judikaturou, ze které dokázala čerpat relevantní závěry, což není vždy jednoduché a samozřejmé (byť v některých částech mohlo být judikatury i více). Strukturu a rozsah využitých pramenů je třeba považovat za odpovídající pro účely diplomové práce. Drobnou výtku v tomto ohledu lze vznést snad ke „zprostředkovaným citacím“ některých autorů toliko z jiných pramenů, které na některých místech autorka používá (např. str. 30).

3. Formální úroveň práce (včetně práce s citacemi a poznámkovým aparátem):

Přihlédneme-li k formálním náležitostem, je práce taktéž zpracována kvalitně. Z hlediska stylistického není nutno mít k práci zásadnější výhrady. Bohužel se autorka nevyhnula drobným překlepům, které lze zřejmě přičítat rychlosti dokončování textu (kupříkladu vážený kolega s brněnské fakulty se nejmenuje „Poláček“ nýbrž „Polcák“; viz str. 81). Autorka současně odpovídajícím způsobem pracuje s poznámkovým aparátem.

4. Celkové hodnocení práce (včetně naplnění zadání a cíle práce):

Jak je z předchozí části tohoto posudku patrné, k předkládané práci lze mít drobnější výhrady ve vztahu k její struktuře i obsahu, převažovat nicméně musí jednoznačně hodnocení kladné. Autorka prokázala, že je schopna samostatně zpracovat téma, jemuž doposud v odborné literatuře příliš pozornost věnována není, a to navíc poměrně zajímavým a čtivým způsobem. Práce tedy nepochybně odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce, přičemž cíle práce a zadání tématu naplněny byly.

5. Doporučení práce k obhajobě (zda se práce doporučuje či nedoporučuje k obhajobě):

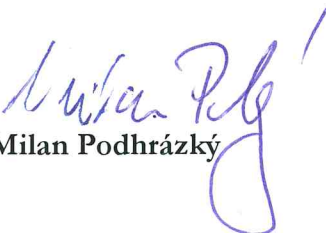
Předloženou diplomovou práci lze dle mého soudu k obhajobě nepochybně doporučit, přičemž s ohledem na výše nastíněné nedostatky navrhuji její hodnocení známkou výborně či velmi dobře s tím, že v rámci samotného výsledného hodnocení bude nezbytné zohlednit podobu ústní obhajoby práce ze strany autorky.

6. Otázky a připomínky doporučené k rozpravě při obhajobě:

V rámci ústní obhajoby by měla být autorka schopna zodpovědět a odpovídajícím způsobem reagovat na otázky vzešlé z diskuse před zkušební komisí. Z obhajoby by také mělo být zřejmé, že závěry učiněné v práci v písemné podobě je schopna přehledně a srozumitelně formulovat též ústně.

Jako případné téma k diskusi u ústní obhajoby navrhuji otázku postavení rozšířeného senátu NSS (velkého senátu NS) ve vztahu k judikatuře Ústavního soudu [srovnání usnesení rozšířeného senátu NSS, sp. zn. 2 Afs 66/2004 (1833/2009 Sb. NSS) a rozsudku NS, sp. zn. 31 Cdo 2805/2011].

V Plzni dne 16. 5. 2013

Milan Podhrázký